

DEVLET KONTROLÜNDE SENDİKACILIK

Aydınlık Gazetesi, 27 Haziran 2016

Yıldırım Koç

İşçi sınıfının potansiyel gücünün düzen karşıtları tarafından kullanılmasının engellenmesi ve denetim altına alınmasında devletin kullandığı ikinci yöntem, devlet kontrolünde sendikacılıktır.

100'den fazla eski sendikacıyla 1980'li ve 1990'lı yıllarda sözlü tarih çalışması yaptım. Birçoğundan dinlediğim öykü, CHP Sosyal İşler ve Ekonomi Bürosu başkan yardımcısı Sabahattin Selek'in 1947-1948 yıllarında iktisadi devlet teşekküllerinde müdürün odasında ustaları toplayarak onlara sendika kurdurtmasıydı. Sabahattin Selek, emekli süvari üsteğmeniydi. Birkaç yıl önce bu işleri bilen biri, S.Selek'in daha sonraki yıllarda MİT Marmara Bölge Başkanı olduğunu söyledi.

Türkiye Cumhuriyeti'ni kuranlar, 1908-1913 ve 1919-1922 dönemlerinde Rum ve Ermeni milliyetçilerinin sendikaların başına geçerek bu güçten nasıl yararlandığını yaşayarak öğrenmişti.

Soğuk Savaş koşullarında acaba kaç devlet görevlisi sendikalarda yöneticilik yaptı, sendikal gelişmeler konusunda istihbarat örgütlerine bilgi aktardı ve onların talimatlarını yerine getirdi?

TİP'İ KURAN SENDİKACILAR

Türkiye İşçi Partisi'nin kuruluşuna bakalım.

TİP 13 Şubat 1961 günü 12 sendikacı tarafından kuruldu. TİP'in kurucularından biri sendikacı Ahmet Muşlu idi. 7 Şubat 1967 tarihli Ant Dergisi'nde Ahmet Muşlu'nun ajan olduğu ileri sürüldü. Ahmet Muşlu bu iddiayı 21 Mart 1967 tarihli Ant Dergisi'nde tekzip etti. Ant Dergisi, 28 Mart 1967 tarihli sayısında Ahmet Muşlu'nun ajanlık iddiasını yineledi. Ahmet Muşlu'dan yeni bir tekzip gelmedi.

ŞEVKET YILMAZ

Şevket Yılmaz 1999 yılındaki Yalova depreminde hayatını kaybetti. Türkiye sendikacılık hareketinde çok önemli bir isimdi. 1954 yılında Bursa'da kurulu Mensucat Sanayii İşçileri Sendikası genel başkanlığına getirilmiş, 1965-1995 döneminde Teksif genel başkanlığı ve 1982-1992 döneminde de Türk-İş genel başkanlığı görevini üstlenmiş, 1969-1973 döneminde Adalet Partisi'nden Adana milletvekilliği yapmış bir kişiydi.

1988 yılı başlarında kamuoyunun gündemine bir "MİT Raporu" geldi. Daha sonraki yıllarda Mehmet Eymür tarafından hazırlandığı ifade edilen raporun bir yerinde, Şevket Yılmaz'ın "Teşkilatın (MİT) en iyi ajanlarından biri" olduğu ileri sürülüyordu. Bu konu o tarihlerdeki gazetelerde çeşitli biçimlerde yer aldı. *Hürriyet Gazetesi*'nde "Bu da, MİT Müsteşarı'nın İstifası" başlıklı yazıda bu iddiaya yer veriliyordu (21.2.1988). Bekir Coşkun, *Günaydın Gazetesi*'ndeki "Dokuzuncu Köy" köşesinde bu iddiayı ele aldı ("İşçiler ve MİT," 22.2.1988). *Milli Gazete* de "Yılmaz, MİT Ajanı mı?" sorusunu haber başlığına çıkardı (28.2.1988). Şevket Yılmaz bu iddiaları tekzip etmedi; bu yazıları yazarlar aleyhinde tazminat davası açmadı. Bu iddianın unutulmasını istedi. Eğer bu iddia doğruysa, Teksif gibi bir dönem yüzbinlerle ifade edilen tekstil işçisini temsil eden bir sendikanın ve Türk-İş'in tepesinde uzun yıllar bir devlet görevlisi bulunuyordu.

DİSK

DİSK'in kurulmasından kısa bir süre sonra, Genelkurmay Başkanlığı Seferberlik Tetkik Kurulu'ndan kendisine bağlı bölge başkanlıklarına bir yazı gönderildi. 24 Şubat 1967 günü Kurul Başkanı Tuğgeneral Recai Engin imzasıyla Seferberlik Tetkik Kurulu Ankara Bölge Başkanlığı'na gönderilen yazıda çeşitli konularda bilgi talep ediliyor ve "Bu teşekküle üye olmuş teşkilat mensubunuz var mı?" sorusu soruluyordu.

Fehmi İşçiler'a ilişkin bazı iddiaları da hatırlamakta yarar var.

Günümüzdeki devlet görevlisi sendikacılar işçi sınıfı mücadelesine kazanılabilir mi?